

D ů v o d y:

Podle § 2 zákona ze dne 29. února 1920, č. 122 Sb. z. a n. a čl. 14 vládního nařízení ze dne 3. února 1926, č. 17 Sb. z. a n. mohou jen státní občané Československé republiky, u nichž jsou splněny podmínky vyloučené v čl. 14, používat v podáních jiného jazyka než státního. Dovolatel, jenž jest sám advokátem a nepotřeboval proto podle § 28, odst. 1, c. ř. s. v tomto sporu, jež sám vedl vlastním jménem, ani v první, ani ve vyšší stolici zastoupení právním zástupcem, podal dovolání jazykem německým. K usnesení dovolacího soudu ze dne 20. března 1937, č. j. Rv I 1987/35-1, prohlásil ve smyslu čl. 16 jaz. nař. podáním ze dne 8. dubna 1937, že není příslušníkem jazyka, v němž dovolání bylo učiněno, žádal však zároveň k odstranění této vady o udělení přiměřené lhůty k podání dovolání v jazyku státním. Této žádosti nebylo lze vyhověti. Podle čl. 4, odst. 1, jaz. nař. se ovšem vrátí, vyjímajíc podání podle článku 5, podání, jež bylo učiněno stranou nezastoupenou právním zástupcem v jiném než státním jazyku, k opravě formální vady v přiměřené krátké době, pokud soudu, úřadu nebo orgánu není známo, že strana je znalá jazyka státního. Ale řečené ustanovení slouží pouze k ochraně osob práv nezalých, o nichž není známo, že jsou znalé jazyka státního; nelze ho tedy užítí, zakročí-li vlastním jménem advokát, kteréhož nelze postavit na roveň straně právně nezastupené. V tom případě jest naopak užítí ustanovení čl. 4, odst. 3, jaz. nař., pročež bez udělení lhůty k opravě formální vady bylo dovolání odmítnouti, ježto se nehodí, aby o něm bylo po zákonu zahájeno jednání.

Čís. 16072.

Náhradní nárok za vynaloženou výživu (§ 1042 obč. zák.) se promlčuje v třicetileté obecné lhůtě promlčení.

Proti řečenému nároku může žalovaný namítati všechny změny v majetkových poměrech, jež měly vliv na rozsah jeho vyživovací povinnosti, zejména i to, že nebyl vůbec s to plniti pro ztrátu výdělečné způsobilosti výživné mu uložené.

(Rozh. ze dne 30. dubna 1937, Rv I 794/37.)

Žalovaný byl v roce 1912 pravoplatně uznán za nemanželského otce Anny N. a bylo mu uloženo platiti jí na výživné 8 K měsíčně až do jejího 6. roku a pak 12 K měsíčně až do doby, kdy se bude moci samostatně vyživovati. Tvrdíc, že žalovaný kromě nepatrné částky 75 Kč, nezaplatil nic na výživné své nemanželské dceři, takže žalobkyně jako nemanželská matka dítěte musila za žalovaného vynaložiti to, co byl sám povinen z důvodu zákonné vyživovací povinnosti, a to za první 4 léta částky 384 Kč (po 8 Kč měsíčně), za další 3 léta 720 Kč (po 20 Kč měsíčně), za další 2 léta 1.200 Kč (po 50 Kč měsíčně) a konečně za zbývajících 9 let 10.800 Kč (po 100 Kč měsíčně). Proti žalobě namítl žalovaný jednak, že zažalovaný nárok je promlčen, jednak, že jeho vyživovací po-

vinnost zanikla roku 1914, kdy odešel do války, sloužil v poli až do začátku roku 1916, byl na ruské frontě, kde mu v zimě roku 1915 zmrzly nohy, a byl proto v březnu 1916 superarbitrován jako válečný invalida. Žalovaný má následkem toho exem na obou nohách, a nebyl proto, počínaje rokem 1914, s to plniti vyživovací povinnost. Jestliže žalobkyně něco vynaložila na dítě, učinila to jako nemanželská matka a vůbec neměla úmysl žádati od žalovaného vynaložené částky na výživné nemanželského dítěte. Soud první stolice uznal zčásti podle žaloby, přiznav žalobkyni úhrnem částku 1.653 Kč s přísl., jinak žalobu zamítl. Odvolací soud žalobu zamítl zcela.

Nejvyšší soud uložil soudu první stolice další jednání a nové rozhodnutí.

D ů v o d y:

Odvolací soud uznal, že žalobkyně může požadovati na žalovaném z důvodu § 1042 obč. zák. náhradu nákladů na výživu vynaložené na jeho nemanželskou dceru Annu A., provdanou N., toliko do jejího dokonaného 14 roku, a to pouze v té výši, která odpovídá výši výživného, k jehož placení byl žalovaný pravoplatně odsouzen, zastává však názor, že řečený její nárok je promlčen. Žalobkyně napadá rozsudek odvolacího soudu z důvodu nesprávného právního posouzení pouze potud, pokud považuje její nárok za promlčený. Jejím devolání nelze upřítí důvodnosti. Podle § 1480 obč. zák. se promlčují ve třech letech pouze příspěvky na výživu, nikoli však náhradní nároky ve smyslu § 1042 obč. zák., jež nemají již povahu příspěvků na výživu, nýbrž jsou to nároky na podkladě jednatelství, promlčující se ve všeobecné třicetileté lhůtě vytčené v § 1479 obč. zák. (rozh. č. 15430 Sb. n. s.). Nárok žalobkyně není proto promlčen. Přes to nemůže dovolací soud rozhodnouti ihned ve věci samé, ježto řízení nižších soudů trpí pro jejich mylný právní názor vadou, která zamezila úplné vysvětlení a důkladné posouzení rozepře. Žalovaný namítal totiž již v první stolici, že nebyl od roku 1914, kdy odešel do války, ani po svém návratu z války v zimě 1915 pro ztrátu výdělečné způsobilosti s to plniti vyživovací povinnost. O té námitce nabídl důkazy, uplatňoval ji v odvolání a uvedl ji v odvolacím sdělení na odvolání žalobkyně a v dovolací odpovědi. Nelze souhlasiti s názorem odvolacího soudu, že žalovaný nemůže uplatňovati nastalé změny v jeho poměrech proti názorům žalobkyně, pokud plnila podle § 1042 obč. zák. v mezích rozsudku ze svého jeho vyživovací povinnost, když se nedomohl změny neb zániku vyživovací povinnosti žalobou. Pro názor odvolacího soudu není zákonného podkladu. Nemanželský otec může takové skutečnosti uplatňovati žalobou podle § 35 ex. ř. i proti exekuci pro nezaplacené výživné proti němu již vedené. Proto může žalovaný namítati takové změny ve svých poměrech také teprve proti žalobě proti němu podané z důvodu § 1042 obč. zák., poněvadž nárok na náhradu podle řečeného předpisu proti nemanželskému otci jest tu jen potud, pokud nebyl v čase, kdy náklad byl učiněn, nezpůsobilý k výdělku (Gl. U. 15889, 14267). Ty skutečnosti nebyly nižšími soudy zjištěny, zvláště nebylo zjištěno, kdy žalovaný odešel do války,

kdy se z ní vrátil, zda a do které doby byl po svém návratu k výdělku nezpůsobilý po případě zda a do které míry byla jeho výdělečná schopnost snížena. Je proto třeba jednání v první stolici, aby se věc stala zralou k rozhodnutí.

Čís. 16073.

Došlo-li k složení peněz podlužníkem podle § 307 ex. ř. a podle § 1425 obč. zák., tudíž také pro nároky třetích osob, může exekuční soud při rozvrhovém roku je d n a t i i o takových odporujících si nárocích, aby bylo dosaženo dohody mezi účastníky, nemůže však o vydání složené částky rozhodnouti, dokud se ve sporném řízení nerozřeší všechny sporné skutkové i právní otázky mezi vymáhajícími věřiteli na jedné straně a třetími osobami na druhé straně.

Z toho, že se třetí osoby, které byly zpraveny o rozvrhovém roku, k němu nedostavily, nelze usouditi na jejich souhlas.

Při složení podle § 1425 obč. zák. nemusí ani exekuční, ani nesporný soudce určovati, komu a jaké procesní postavení náleží, ani poukazovati účastníky na pořad práva; stane-li se přesto tak, neplatí lhůta vytčená v § 231 ex. ř. k provedení odporu.

(Rozh. ze dne 4. května 1937, R I 209/37.)

Soud první stolice, rozvrhuje v exekuční věci vymáhající firmy B. v P. a dalších věřitelů proti povinným částky 8.667 Kč 07 h a 25.856 Kč 75 h — pohledávky to povinných za provedené stavební práce —, kteréžto částky složilo ministerstvo národní obrany na soudě podle § 1425 obč. zák., přikázal řečené částky mezi jednotlivé osoby, jimž povinní své pohledávky postoupili, a zamítl odpory vznesené jednotlivými věřiteli z důvodu neplatnosti postupu. R e k u r s n í s o u d potvrdil usnesení soudu první stolice, pokud se týkalo stěžovatele Otty S., jinak usnesení soudu první stolice zrušil a uložil mu, aby po právní moci zrušujícího usnesení a doplnění řízení znova rozhodl. D ů v o d y: V souzeném případě jde hlavně o otázku, jak posouditi právní význam všeobecných zadávacích podmínek pro vojenské stavby a dodávky s nimi spojené, zejména jsou-li postupy, na základě nichž se věřitelům Ottovi S., Živnostenské záložně v L., firmě Františku M. a spol. a firmě H. dostalo úhrady, platné či nikoliv. Prvý soud jest názoru, že všeobecné zadávací podmínky jsou interním výnosem ministerstva národní obrany a že nemají naprosto významu hmotněprávního. Již ze znění čl. 207 řečených podmínek prý jasně vyplývá, že řečené ustanovení je předpis čistě manipulačního rázu, daný pro usnadnění vyplacení pohledávek vojenskými úřady, a že také vládním nařízením č. 667/1920 Sb. z. a n. vydaný zadávací řád, který jest podstatným základem uvedených všeobecných zadávacích podmínek, neobsahuje ustanovení o nepřipustnosti cese. Při tom poukazuje první soud na rozh. č. 8422 a 11858 Sb. n. s. Avšak první soud přehlíží, že tu jde o pohledávky proti státu (vojenské správě), takže povinní mohli disponovati se svými pohledávkami pouze